

AZ OLAJMEZŐK KAPUJÁN A VILÁG SZEME

A FEKETE-TENGER AZ EURÓPAI NAGYHATALMI POLITIKA ÜTKÖZŐ PONTJÁBAN — MIERT ELLENZI ANGLIA A DARDANELLAK FELFEJVERÉSÉT?

A török kormány a lausannei békeközeli események és nemzetközi ellenőrzés alá helyezett tengerezéseket és övezetét elsősorban az oroszországi, valamint más, közvetlenül érdekeltektől támogatásával és belegyűzőlve ismét saját fennhatóságára alá szeretné juttatni. A kérdést most tárgyalja Genfben a Népszövetség tanácsa. Valószínű, hogy a nyugati hatalmak egy része — mindenképp Anglia — nehezen hagyják érdekeiket hátrább szorítani és nincsen kizárva, hogy az ügy körül nagyobb komplikációk is keletkeznek.

A Dardanellák — amelyekhez többek között Dáris, Xerxes, Nagy Sándor és Barbarossa Frigyes hódító utjának emléke fűződik — a hatalmas Izlám vezérhatalma: Törökország hosszú évszázadokon át korlátlan birtokában tartotta s rendelkezett a kulccsal, amellyel tetszés szerint lehet a Fekete-tenger kapuit nyitni, vagy csukni.

Kevesebb ismeretes — nálunk — hogy a Dardanellák és a Boszporusz erődítményeinek nagy fontosságuk, az emigráns Tóth Ferenc túrtáborok építette ki az 1700-as évek végén.

A múlt század nemzetközi eseményei Anglia vezető szerepét jelentették a tengersizőcső felett.

A világháborúban Törökország szembekerült Nagybritanniával és az angol dreadnoughtok gránátárapórái zúdult a Dardanellák erődre.

Angolok 1915 elején megkísérelték, hogy a Dardanellák flotta-támadással elfoglalják a hadihajók óriás-ágyúival leküzdve az erődök tüzeiről. A példátlanul heves küzdelem azonban kudarcra végződött.

A Dardanellákról vívott veres küzdelem 1916 január 9-én véget ért. Kitchener angol hadügyminiszter céltalanul látta a további harcokat és elrendelte a visszavonulást. Az antant-seregek maradványai hajókra

Akkor Angolország hatalmas Földközi tengeri flottája segítségével uralhatta az átjárókat, miután az erődökkel le kellett szerelni, sőt szétrombolni a helyszínt.

A helyzet főleg oroszországi szempontból rendkívül kellemetlen volt. A kitűzött gazdasági célok érdekében szükségesnek látszott, hogy az exportot fokozák és akár a legnagyobb nékülönzések árán is kivigyenek minden lehetőséggel, mert különben képtelenek lettek volna a felépítéshez szükséges import-cikkeket, illetve valutákat beszerezni. Az orosz export kátr. kétharmad része a Fekete tengeren át bonyolódik le. A fascista Olaszország szén és petrolium szükségletét csaknem teljes egészében Oroszországtól fedezte. A tengeri és légi flottát orosz olaj táplálja, mely könnyedén győzte le az angol Shell és az amerikai Standard-Imperial olajvállalatok versenyét.

Az orosz kőolajtermelés egyre növekedik és a legújabb statisztikai adatok szerint már elérte a napi 60 ezer tonnát, amivel most már a világtermelésnek második helyen áll az USA mögött, megelőzve Venezuelát és Mexikót. Ujabban ismét óriási kőolaj területeket fedeztek fel az orosz birodalom különböző részein, így Kuzneckben, Kazakisztánban és Turkesztánban is. Legfontosabb azonban a már régen iszemben álló kaukázusi telepek, amelyeket Sándor csi foglalt el a perzsáktól 120 évvel ezelőtt.

Am a Fekete tenger most már ipari szempontokból is rendkívül fontos az oroszok számára.

Ha a második öt éves tervtervezetben kitűzött célok csak fele részben is megvalósulnak, úgy a dél-oroszági új ipar termékek előállítását a dömpingárakkal Délnyugat-Ázsiát, Észak-Afrikát, sőt a Balkánt is. Ennek az új gazdasági offenzívának a hadi-utját ugyancsak a Fekete tenger és a Dardanellákon keresztül vezet.

"PECHES" TOLVAJ

Az egyik budapesti villamos megállónál felvette egy elhasznált villamos jegyet egy "potyá"-utas. Egy rendőr észrevette, igazolta, majd előállította. Megállapították róla, hogy lopás miatt régóta körözik.

FOGLALÁS HELYETT AZ ADÓSSÁGRENDÉZÉS TÖRVÉNYES VÉDELMEI ADÓTERHEK CSÖKKENÉSÉRE FELŐL EMELÉSÉRE — AZ IPRÁI CIK KÉK S-A VASUTI FUVAR DJAK LESZÁLLÍTÁSI

Farmer Tudósító

REGINA vezet a legújabb tojásrekordok közt. Egy Brunner nevű gazdasszony tyukja egymásután olyan nagy, két és három sárgájú tojásokat tojt, hogy egy hét alatt ezek sulya meghaladta a tyukét. — Alberta Coronation egy tyuk kettős tojást tojt, melynek sulya 3 1/2 ounce. — Agassiz, B.C. experimentális farmján nyolcadik hónapja tart az évi rekord tojási verseny, melyet tavaly egy fehére Leghorn tyuk nyert meg 357 darab tojással. Az idén egy Barred Rock tyuk vezet, mely 224 nap alatt 220 tojást rakott.

SASKATCHEWAN déli vidékein csodálatos jótéteménynek bizonyult az eső, mely mindhárom préritartományban sokat segített a szárazság miatt elkeseredett gazdáknak. A fű több olyan helyen is kizöldült, ahonnan már-már más vidékre kellett szállítani a takarmányhiány miatt sokat szenvedett marha-állományt. Az eső mégis annyira megkésztet az idén, hogy a kanadai össztermésnek legalább egy ötöde elvesztesztek tekinthető.

A VETEMÉNY termelők érdekeit védő vámrendelkezések keményen sújtják a korai zöldségféléket fogyasztókat. Jellemző példa erre a múlt hét végén az amerikai Tennessee államból Winnipegre érkezett vagonrakomány friss káposzta. Az ára maga alig került 259 dollárba, ellenben a kivett vám \$762 volt, mely a következő tételből állt: az árú elvámolási értéke \$909, ennek 30%-os értéke 272, forgalmi adó \$36, különleges "dump" vám \$454.

Red fajkakas az Óhazában. Magyarország földművelésügyi minisztere vörös izlandi fajkakas tenyészkakasokat beszántott a gazdák rendelkezésére. Minden igénylő kakasokért egy pengőt fizet, de köteles saját kakasát előni és elfogyasztani. Így akarják a baromfiállományt fölfrissíteni. A közönség köréből máris nagyon sokan jelentkeztek.

MANITOBA déli vidékén a munkanélküliség ellen harcban a cukorrépa-termelést is meg akarják honosítani és ezen célból egy cukorgyár felállítását javasolták. Eddig csupán három kanadai ipartelep foglalko-

zik a cukorrépa feldolgozásával, ezek közül kettő Ontarióban (Chatham és Wallaceburg) egy pedig a magyariakta Dél-Albertában (Raymond). A hall-faxi és vancouveri cukorgyárak ezzel szemben a forróévi szigetetről behozott nádból készített cukrot hoznak forgalomba.

SZEGED területén 140 ezer katasztrális hold, azaz 200 ezer hektár van bevetve. Buzával bevett terület 11 ezer hold, rozs 31 ezer, árpa 2 ezer, zab 1276, kles 311, lóhere 702, tengeri 18 ezer, burgonya 8 ezer, cukorrépa 45, takarmányrépa 2417, sárga-dinnye 74, görögdinnye 465, borsó 19, bab 20, mák 241, vörshagyma 25, fokhagyma 6 festszappan 617. Babot, tengerit és burgonyát még 6748 hold területen termelnek. A paprika-termelés évről-évre emelkedik; ezidőszert fűszerpaprikát 3223 földpaprikát 461 holdon termelnek. Bevetetlenül csak 756 hold van, ami azt bizonyítja, hogy a szegedi gazdák alaposan kihasználják a földet.

1 PENGŐ egy Rhode Island Red fajkakas az Óhazában. Magyarország földművelésügyi minisztere vörös izlandi fajkakas tenyészkakasokat beszántott a gazdák rendelkezésére. Minden igénylő kakasokért egy pengőt fizet, de köteles saját kakasát előni és elfogyasztani. Így akarják a baromfiállományt fölfrissíteni. A közönség köréből máris nagyon sokan jelentkeztek.

Braziliába mennek vizi-polozóink

Megírtuk, hogy a losangelesi Olimpászon győztes magyar vízilabdázó csapatot Ausztrália vendégszerelésre hívta meg. A nagy távolság és a költségek miatt azonban ez a tura elmaradt. A magyar vízilabdázók és úszók brazíliai meghívásának üggye ezzel szemben komoly formát öltött. A "Magyar Úszó Szövetség"-hez a rio-de-janeiroi magyar követ, Haydn Albert volt montreali főkonzul már továbbított is Brazília meghívását. Eszerint a brazíliai tengerészeti sportklubja hívta meg a magyarokat és rendezné a túrát. A brazíliai sportklub hajlandó a tura összes költségeit viselni és az erre vonatkozó összeget előre letétbe helyezi.

HOGYAN HALNAK MEG A SZAKMAK KÉPVISELŐI?

Még ebből is "viccet" csinál az egyik újság, mely a következő "szakszerűt" elhalálozási módokról számol be: A földművet elfőjdelik. A kubbikásnak könnyű lesa a föld. A kertész a paradicsomba jut. A haragúsnak beharagognak. A portásnak megnyílik a mennyország kapuja. A kalauz elér a utolsó állomást. A részv kiki az örökkévalóság révpartján. A lámpagyújtogatónak az örök világosság fényeskedik. A hajós boldogabb hazába evez. A buvár örök álomba merül.

Az aratók lekasálja a halál. A molnár leőrli életét. A szabónak elszakad az élete fonala. A fuvarost a szentmihály lovára teszik. Az órásnak út az utolsó órája.

A fogorvos ithagyja a fogát. A színész letűnik az élet szinpadáról. Az ír kezéből kihull a toll. A cigánynak elszakad az élete hurja. A pénztáros leszámol az élettel. Az üvegesnek a szemme iveresedik meg. Az ügyvéd megkapja a fellebbezhetetlen végzet.

A lakók örökök otthonra találjanak. A boldogtalan megboldogul. A süketnek megszólal az utolsó harsona. A szerelmes utolsó sóhajt. A díjbírókót legyőzi a halál és — az anyós az örök hallgatás hónapja köztözik.

Dél-Amerika magyarait is megzsarolja Kohn-Komor

Polytás az 1-8 oldalról kása után néhány jóhiszemű ismerőse még mindig bizott benne, mindent megmozgattak ki szabadtására, sőt kárterítéssel is fenyegetődtek. A hatóságok viszont tudatában voltak annak hogy veszedelmes szélhámóst ért végre utól a törvény és büntetőintézkedés kitérésé után is figyelték. Miután a "vér nem válik vízzé", Komor ismét görbe utakon akart pénzhez jutni s kis híjja, hogy újra le nem tartóztatták, midőn kerekét oldott — végleg faképnél hagyván Kanadát számtalan magyar károcul bántarata.

A vas-idegzetű család életének változatos fejezete következett ezután. A British Columbia határos Washington állam Spokane városában konzulnak adta ki magát és ha az illetékes hatóságok nincsenek résen, úgy újból behálóz egy csomó magyart. Így azonban szökecs közben Californiában elfogták a St. Quentin fegyintézetbe zárták. Komor onnan is kerekelt oldott és — mintha mi sem történt volna — egy szép napon hamis igazolói iratokkal megjelent a háromnegyed millión lakosú Honduras közép-amerikai köztársaság elnökénél. Kanadai gazdasági szakértőnek adta ki magát és annyira sikerült szélhámósodása, hogy — a mezőgazdasági miniszter helyettesének neveztek ki. Ismét "telepíthették"!

A lólab, illetve Kohn Hugó ludtalpa hamarosan kilátszott Hondurásban is. Az állam pénzt "véletlenül magánál felejtette" s így menekülnie kellett, hogy hitvány életét megmentse. A forrongó Salvadoran keresztül, hol mint "forradalmár" tüntette ki magát, — Braziliába vet te utját és ismét "magyarrá" lett. Egy saopaoi újság bizalmába is belopakodott, mindennél a munkásság berátjának adta ki magát és tetemes összeget gyűjtött össze "munkás"-célokra. A pénzből kinyomatta "emlékiratot", melyben összehazudozott tücsköt-bogarat, kiadta magát Tolsztoj, a nagy orosz író bizalmasának, ázsia-kutatóknak, tudós felfedezőnek, a kalkuttai akadémia tagjának stb. Persze a magyarokkal vé tette meg jó áron a töltök összelo plokodott pénzen kiadott könyvet is.

Az "emlékirat" azonban csak csalétek volt. Következett a "Brazília magyarok története" kiadásának előkészülete. Komor éppenolyan népszerű lett a dél-amerikai magyar telepeken, mint Nyugat-Kanadában: sorra látogatott minden családát és még a pénzügyükben levőkötől is kicsalt egyenként 50 milreist (kb. \$4.50-et), ha az illető a nevével meg akarta említtetni a "történelemben"; ha pedig a brazíliai magyar a fényképét is meg akarta jelentetni, az legalább 10-15 dollárba került. Mi sem természetesebb, mint hogy a Komor-féle "történelem" sohasem fog napvilágot látni, mert hiszen a Kanadából Dél-Amerikába híven ismét elpárogott — tökét kovacsolva a proletár-szónoklatokból.

KONZULI KERESLETÉS

Felkérem az alant felsoroltakat, hogy saját érdeklődésük közüké cmltket az alulírt magyar kir. konzulátussal.

Bak Ferenc, Mártonyi. Barcos Mihály Galgautya, Beresnyák László nős Szaniszló Magdolnával. Boskár József. Eszli Gyula Gyepikáján. Hajdu János Bodrogkislalud. Horváth Sándor Mohatany. Ifj. Juszkó Ferenc Kékcsa. S. Kulesár Sándor Calgary, Alta. Lukács János Szendrő. Jaszman János Magyarbó Molnár A Pinc. Niki Ferenc nős volt Müller Máriával. Paks. Pap János Megyaszó. Pihák Mészáros János Eburne B.C. Szászfalv Ferenc nős Reecsászi ki Julival Galvács. Schreiner Ferenc Paks. Tóth István Lád-benesyő. Turucz Lajos Vámos-pécs. Vincze Örvény. Wieland Márton Lajoskomárom. Kocnc Kalmánné szül. Péter Eszter.

LAPUNK EGY-EGY SZÁMA: CSAK 2 CENT!

MAGYAR KIRALYI KONZULATUS
Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

lap" megkésve érkezett április 24-iki számából értesülünk az ismertett, sajnálatos történetéről. Ime ismét egy eset, mely óvatosságra kell intse honfitársainkat: ne üljenek fel a töltök szép szóval hangzatos, de annál ellenőrizhetlenebb cílokra gyűjtő szélhámósoknak. A Kohn Hugóból Komor Ferencé előlépett világszámú valóban komor intőjele a kivándorolt magyarság számára.

Pedig ha valaki, úgy ó szepen beszélt és népszerű is volt ennek következtében. Még nem tekinthetjük sem fért kétség: mindenképp a szájaize szerint szól, bárha egy nyelven sem tudott tökéletesen. De ha pénz szaglászott, szivesen volt "jó" magyar, német, angol, spanyol, katalikus, református, zsidó, vagy bolsevik! ... Hiába, a közpénzre pályázó nép-böndítők gazrádkodásának nem lehet mindaddig vége, míg hi-zsékesny magyarjárak felülnek minden jött-ment szósztáír-nak!

KÖZISMERT GYÓGYFÜVESZ

fojga megítógatni Sudbury, Fort Wilhamot, Fort Frances és Winnipeget. Olvassa figyellemmel lapunkban elhelyezett Dr. Thuna hirdetését.

A világra fennállás óta nagy szerepet játszik a növényzet, mint az emberiség tápláléka és győztyere. Milliók bíznak a gyógyfüvek hatáiban és térnek vissza évenként a természetes gyógyódozó egészségük érdekében. Dr. Thuna vállalta Kanada legnagyobb és legelső gyógyfű laboratóriuma, ahol kizárólag növényi anyagokat használnak fel híres orvoslógai készítmények, melyek erekeknek adták vissza egészségüket.

MAGYAR KIRALYI KONZULATUS

Royal Hungarian Consulate
625 Royal Bank of Canada Building
WINNIPEG, Man.

KÖZISMERT GYÓGYFÜVESZ

Ha gyengélkedik ne mulassa el a kedvező alkalmat és látogassa meg a városában létező gyógyfűvet, akl teljesen díjtalanul szolgál megbízható felvilágosítással. Ne felejtse el az alábbi napokat: Sudbury jun. 19 és 20 Fort William jun. 23, 24, 25, Fort Francis jun. 26. Winnipeg jun. 27, 28, 29 és július 1. (Hirdetés)

A VIRÁGARCU ASSZONY

IRTA: SIMOR MIKLÓS

A férfi keze az autó kormánykerékén, az asszony meg arca a férfi kezében pihent. A motor halk libegéssel vitte fel őket a hegyre. Az emelkedőn túl már a város lámpái csillogtak. A kocsi meg se rezdült a tököréma uton. Csak a lassan guruló kerek muzsikáltak halkan az aszfalton.

Az egyik fordulóban a férfi keze, amint elfordította a kormányt, végigszarolta az asszony arcát. Az csak a szemét, a két szemét emelte fel.

— Mire gondolsz? — kérdezte egyszerűen a férfi.

— Semmi...

— Mit érzel?

— Jót. Nem tudom megmondani ... Jó, vagy ... Es biztos a kezéd és nyugodtan ver a szíved, itt érzem az arcomon ... És én megyek veled ...

— Nemsókára megállunk.

— Az asszony újra a férfire emelte szemét. A motor már olyan lassan járt, hogy kigyuladt a kis ellenőrzőlámpa vörös fénye. A férfi nézte a finom arcot. Mintha egy beteljesült, nagy fehér virág pihenne a kezében.

— Mi kettőn nem állunk meg — csegett halkan a virág.

A sorompónál meg kellett várni, amíg egy vonat elcsattogott előttük. A mozdony körülöztarta őket egy csillagokkal. Kéthónapos nászutjuk utolsó perceit multak. A város lángoló reklám táblái telekibálták fényrel a kocsit belejött. Az egyik uccakeresztelésénél szigorú rendőr nézett be az ablakon. De egyszerű elmosolyodott.

Bedfordultak a csendes utcába. Egy nyitott ablakból zenező édes hangjai hullottak a ha-

jukra. Így fogadta őket a város.

Meglepetten álltak meg a kertben. Hátul, a lugásban égett a lámpa. Egymásra néztek.

— Talán a házmeester — mondta a férfi és elindult a sárgakavicsos uton. Az asszony utánahuhant.

A lugásban az egyik kertészek támlájára dőlvé, egy férfi ült. Aludt. Lábát mereven előre nyújtotta, karja kétoldalt lecsüngött egészen a földig. A földig. A villanylámpa fénye belevilágított fáradt arcába. Le-csukott szemhálján, sápadt hálántékn nyugtalanul ugrált az érévés.

Az asszony lábujjhegyre állt a férfi válla mögött.

— Jenő! — sugta ijedten és gyorsan megfogta a férfi kezét.

Az alvó feje előrebillent. Aztán lassan újra felemelkedett. Szeme felnyitott.

— Hát megjöttetek — mosolygott és lassan felállt. — Elaludtam itt ...

Zavarodottan huzgálni kezdte a kabátját, hátrasmított feketé haját, megigazította a nyak kendőjét.

— Bennünket vártál? — kérdezte a férfi.

Az idegen a földet nézte. Cipője orrával egy kavicsot lökdösött.

— Benneteket — szölt kisvártatva halkan. — Második napja. A házmeesterne azt mondta, hogy kedden érkeztek. Azóta itt ülök ...

Elhallgatott. Tekintetét még most sem emelte fel a földről. Az asszony közelebb lépett hozzá és kezét a vállára tette.

— Jenő, nézzem rám. Még mindig?

Az asszony érintésére megremegett és a kavicsot, amellyel eddig játszott, beletaposita a földbe.

— Csak látal akartam, Vera, hogyan érkeznek meg ... Már

nem ... Mondom, csak látal akartam ...

Lassan összeszedte magát. Hirtelen felkapta a fejét.

— És maga? — nézett egyszerűen az asszony arcába.

Vera szeméből egy mészese utat megtört lélek nézett vissza rá.

— En? ...

A hangjában benne volt, amit nem tudott elmondani, a ki-egyensúlyozottság és az öröm, hogy megtalálta magát. Jenő megértette.

— Akkor hát — szólalt meg bizonytalanul és fejt le szegve elindult kiféle a kertből.

Az asszony titokban minden-nap átézte az újságokban az öngyilkosok rovatát. Aztán, hogy multak a napok és nem találkoztott a Jenő nevével, lassan meggyugodott. Péter, a férfi pontosan tudta, mi játszódik le körülötte. Ismerte Jenőt gyermekekora óta. Valamikor meleg barátság fűzte őket össze. Jenő úgy követte Pétert, mint az árnyék. Önfelelőző és alkalmazkodó volt. Péterben érezte az erőt és fenntartás nélküli hitte benne. A gyenge ember egész odaadásával állította be életét, hogy Péter csatlósa legyen. Péter pedig úgy fogadta ezt a barátságot, mint minden ajándékát az életnek, amiért nem kellett küzdenie és szenvednie: sohasem érezte értékesnek, egészen a magáéknak. És anélkül, hogy tehetett volna róla, sok keserű órát okozott a barátjának. Fél évtől ezelőtt egyszerre találkoztak Verával is. És Jenőben ekkor, harminckét éves korában ébredt fel először az a bizonytalanság érzés, hogy egyedül van a világon. Egyik napról a másikra ráébredt, hogy elvesztette maga alól a talajt. A természetlen szeretet, amellyel körülvette a barátját, eltűnt a semmiben és most árván, bizonyta-

NE IRIGYELJE MÁSOK EGÉSZSÉGÉT MAGA IS EGÉSZSÉGET LEHET, KEVÉS KÖLTSÉG MELLETT RÖVIDIDEN, HA TERMÉSZETES NÖVENYI ORVOSÁGOT HASZNÁL

HÍRES EURÓPAI NÖVENYTUDÓS MINT A

Dr. THUNA

BALSAM REMEDIES LIMITED

kiküldöttje, személyesen fog a következő helyeken megjelenni:

Sudbury, Ont. június 19 és 20 ked, szerda Balmoral Hotel
Fort William, Ont. jun. 22, 23, 24, 25, péntek, szombat, vasárnap, hétfő, Avenue Hotel.
Fort Francis június 26 ked, Rainy Lake Hotel.
Winnipeg, Man. jun. 27, 28, 29 és július 1, szerda, csütörtök, péntek, szombat és vasárnap MacLaren Hotel.

Ha gyengélkedik, ne hanyagolja el baját. Ezzel tartozik önmagának és családjának egyaránt. Miért szenvedjen, ha nem elég egészséges? Adjon a természetnek alkalmat a gyógyításra. Használjon NÖVENYI ORVOSÁGOT.

Ne mulassa el az alkalmat és tudja meg miképpen térhet vissza az egészség útjára. Pontos felvilágosítást kap teljesen díjtalanul. Ne felejtse el a fenn jelezett napokat!

Dr. THUNA

BALSAM REMEDIES LIMITED

TORONTO, ONTARIO

Kanada legnagyobb és legrégibb növényi orvosság laboratóriuma. Alapítva 1898.